

Három kiállítás

A hazánkban most második ízben megrendezésre kerülő képzőművészeti világhét programjaként a hét első felében három kiállítás nyílt Szegeden. A Juhász Gyula Művelődési Központban Fritz Mihály szegedi szobrászművész rajzokból, domborművekből, szobrokból és plakettekből rendezett tárlatát kedden nyitották meg. Szerdán este a Bartók Béla Művelődési Központ fiatal művészek klubjában három fiatal szegedi alkotó, Mráz János, Szekeres Ferenc és Tyebo Miklós reklámgrafikai alkotásai közül nyílt kiállítás. Tegnap, csütörtökön délután pedig Orosz János grafikaiból rendeztek tárlatot a Bartók Béla Művelődési Központban.



**KÉPZŐMŰVÉSZETI
VILÁGHÉT
MAGYARORSZÁGON**
SEMAINE MONDIALE
DES BEAUX ARTS EN HONGRIE
76 IX. 18-26

A Fritz Mihály kiállítására invitáló leporelló címlapján az Alvó című rézdomborítás egy részlete látható. Az elpihenő emberi kéz ernyődő mozdulata valóban szinte jelképe lehetne Fritz Mihály lírai, bensőséges hangulatokra érzékeny, emberközpontú, a dolog-jelenségek végsokaik kutató művészetének. Fritz Mihály fiatal szobrász. Nem véletlen hát, hogy szemlélődésének középpontjában a legalapvetőbb emberi kapcsolatok: a szerelem, a család, a gyermek áll. Rajzai biztos kezű, virtuóz tudású alkotóra vallanak. A dolgok eredetéhez igyekszik visszanyúlni, akár egy fatörzs kéregtanulmányát készíti, akár egy kibontakozó ősziróza szirmainak mozdulására figyel, akár egy udvar részletének pontos képét vetíti elénk.

Kiállításának gerincét női portrék alkotják. Ezek a karakteresen, szépen megmunkált fejek szinte tükörképei Fritz egyszerű eszközökkel dolgozó, lényegét kereső, tiszta művészetének. Azon kevesek közé tartozik nemzedékű társai közül, akik nem makacs újítkók, hanem tehetős és tiszta szándékú továbbfejlődési képű művészet legnemesebb hagyományainak. Kiállításának egyik legszebb darabja az Alsó című rézdomborítás, ahol szinte summázva jelenik meg rajzi biztonsága, plasztikai érzéke, szemléletének érzékenység és komponálókészességének harmóniája.

Talán soha nem volt ilyen szépen és gondosan rendezett kiállítás a Bartók Béla Művelődési Központ fiatal művészek klubjának, mint a most látható tárlat. Igazi csoportmunkával készült ez a kiállítás, nagyjából azonos felkészültséggel fiatalok közös szándékából, törekvéseik közös eredőjeként. A Tömörkény István Gimnázium és Művészeti Szakközépiskola biztosította számukra azokat az alapvető művészi ismereteket, melyeknek birtokában a reklámgrafika területére kalandozhattak. Közös kiállításuk kohéziója a korszerű, sokszorosítható plakát, melynek ugyan nincsenek hagyományai ebben a városban, de épp ez a kiállítás bizonyítja, hogy jelene kibontakozásában. Hármójuk közül Mráz János szinkultúrása a legkiértelmezhető, az ő plakáttervei, emblémaalkotásai tükörzik leginkább a műfaj summázó-jelképi törekvéseit.

Szekeres Ferenc szertelebnebb alkot. Gazdagabban bányák a színekkel (bár egyik legsikerültebb plakátja a szem, a látás védelmében készült terv nem más, mint teljesen fekete lap), jobban érdeklik a variációs lehetőségek, s a plakát mellett szívesen készít meghívókat, leporellókat, kiadványterveket. Műfaji sokszínűségét bizonyítja, hogy szívesen alkalmaz fototechnikai eljárásokat, montázst, használja a rajzot, az applikációt, a festést.

de több egyéniségként tartjuk számon. Fest, szobrot farag, murális munkát készít, könyvet illusztrál, rajzol. A Bartók Béla Művelődési Központban most, az utóbbi két-három év rajzaiból láthatnak néhányat az érdeklődők. „Rajzolva jutok előbbre, ez munkám alapja, gondolkodásom formája, minden és mindenki rajzolva ismerem meg” — így ír szegedi katalógusának előszavában. S ez az egyetlen mondat fontos és pontos irányító kamarakiállításához. Toll-, golyósírón- és ceruzarajzai egy naponta égő, a világ és személyes dolgaira egyaránt figyelni képes, sokszínű alkotó megnyilvánulásai. Olyanok ezek a rajzok, mintha újrainak meghosszabbítási-ként a ceruza vagy a toll szívének lökötéseit regisztrálna a papírlapon. A háborús emlékek sorozata, nyomasztó, tragikus figurái a pusztulás ellen emelnek szót, drámai tömörséggel. Líraiabb, bensőségebb lapok készültek anjárdól, melyeknek egyszerűsítő törekvései egyúttal tartalmi motívumok is. Néhány lapja, leegyszerűsített vonalvezetéssel, elvontabb kifejezőmóddal az emberi kapcsolatok legbensőbb lényegére utal. A Kőverek és soványak harca című sorozatának három lapja pedig mintegy groteszk tükörben vészolja elénk jó és a rossz ellentétének művészileg megfogalmazott rajzát. Orosz János kiállítás a képzőművészeti világhét mindenképpen egyik legrangosabb szegedi eseménye.

Orosz Jánost a kortárs képzőművészet egyik legere-

Tandi Lajos

Szobrot kapott szülőfalujában Simon István

Bazsiban a művelődési ház előcsarnokában csütörtökön leleplezték az egy éve elhunyt Simon István költő szobrát. A költő születésének 50. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen a családtagokon, rokonokon, barátokon és tisztelőknél kívül részt vett dr. Garamvölgyi József kulturális miniszter-helyettes is.

A szoboravató ünnepségen Kossuth-díjas költőnk szülőfalujának lakói nevében Dezsényi Károly, a bazi köz- ségi tanács titkára mondott beszédet. A pályatársak nevében Garai Gábor Kossuth-díjas költő, a Magyar Írók Szövetségének főtákará emlékeztet: „Életformája a hűség volt — hangoztatta többek között. — Versei között alig van olyan, amely ne idézne föl egy-egy képet, vagy emberi arcot szülőfalujából. Hűséges volt — mint tisztes mesterember a jó szerszámához — tulajdon költői eszközeihez is.”

Ezt követően Garai Gábor leleplezte Simon István márvány talapzatra elhelyezett, bronzból készült mellszobrát, Somogyi Árpád szobrász alkotását. A szobor talapzatánál a Magyar Írók Szövetsége, a Veszprém megyei Tanács, a tapolcai Batsányi János Gimnázium és a Bazi köz- ségi tanács helyezte el koszorúit.

Az ünnepségen több száz főnyi résztvevő előtt Sütő Irén, Bodor Tibor és Dévay Nagy Kamilla, a budapesti Radnóti Irodalmi Színpad tagjai adtak műsort Simon István verseiből.

Tévéakció lesz a Dél-Alföldön

Előkészítő tanácskozást tartottak Szegeden

Tegnap három megye képviselői tanácskoztak Szegeden, a sportcsarnokban. Megvitatták azt a programot, amelyet a Magyar Rádió és a Magyar Televízió kereskedelmi és propagandairódája dolgozott ki a jövő év tavaszán a Dél-Alföldön rendezendő tévéakcióra. A megbeszélésen — amelyet dr. Koncz János, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának titkára nyitott meg — Varga György, a kereskedelmi és propagandairóda igazgatója ismertette az akcióra vonatkozó elképzeléseiket. A tervek szerint a tavasszal másfél hónapig tartana az akció, amelynek során a szegedi körzeti tévéstúdió területéhez tartozó három megye — Békés, Csongrád és Bács-Kiskun —

hasonlóan a rádió korábbi akcióihoz.

Részt vett a megbeszélésen Németh Jenő, az MSZMP Központi Bizottságának al- osztályvezetője is, aki elmondta, hogy a Központi Bizottság agitációs és propagandaosztálya is támogatja a kezdeményezést, hogy a regionális stúdióhoz tartozó három megye életéről intenzív tájékoztatást nyújtson a televízió az akcióban. A megbeszélés résztvevői megállapodtak abban, hogy a három megye képviselői október tavaszig összeállítják műsor- javaslatukat, s november vé- gere már elkészítik az akció pontos tervét. Záró szavaiban dr. Koncz János hangsúlyozta, hogy az akció jó lehetősé- get biztosít a három megye kapcsolatainak továbbfejlesz- tésére is.

A színház új művészei

Perei Irén

Farkas Éva



Tavasszal, a hazai opera- társulatok szegedi találkozó- ján láthatta-hallhatta színházunkban a publikum. A debreceniek előadásában megszólaltatott Mozart-ope- rában, a Varázsfuvolában volt a három udvarhölgy egyike, s föltűnést keltett szép dallamformálásával, hajlékony, „mozartos” szop- ránjával.

A fővárosi születésű fiatal énekesnő Sük Ölgánál tanult a budapesti konzervatórium- ban, s közben a Magyar Ál- lami Népi Együttes kórusá- ban kezdte a pályát. Hamarosan sikeres engedélyvizs- gát tett a filharmonianál da- lok és operaszerepek tolmá- csolására, s még abban az évben, 1970-ben a Deryné Szilfesztanárként kezdte operák világából elénekelt a Don Pasquale Norináját, Auber: Fra Diavolójának Zerináját, Rosina volt a Se- nza sena-ban, Rozsi a Po- mád király új ruhája című debreceni operatársulat tag- ja (főbb szerepei A végzet hatalmának Leonórája, a Ri- goletto Gildája) — onnan szerződött most Szegedre.

Az elmúlt szezon egyik emlékeztető sikerű premier- jét tartották a szegedi színházunkban a publikum. A házban Kodály színpadi re- mekével, a Székelyfőnővel. Előadás végén, a ruhatárnál várakozva, többen érdeklő- tek kíváncsian, ki volt az a bizonyos Szomszédasszony, aki oly ízesen, ellenállhatat- lan temperamentummal da- lolta el a Kitrakoty-mesét, az Én elmentem a vásárra kez- detű népdalfeldolgozást. Far- kas Éva, a vendégművész, azóta ideszereződött, s hama- rosan újabb szerepben mu- tatkozni kezd Szegeden: az operatársulat első premier- jén, október 9-én, Csajkovsz- kij Anyeginjében alakítja Filippevnát.

Szólfesztánárként kezdte zenei pályáját, ő is sikeres vizsgát tett a filharmonianál, vezetője volt a Jeunesse Musicale hatvani szerveze- tének, magánéneket tanított Budapesten. Énekel a Bay- Ránki-operában. 1974-től a reuth-i Festspielhaus előadói- csapata tagja (főbb szerepei A végzet hatalmának Leonórája, a Ri- goletto Gildája) — onnan szerződött most Szegedre.

Ismeretterjesztés a szegedi járásban

A legtöbb előadást társadalomtudományi témából tartották

A közművelődési szezon elején az ismeretterjesztés elmúlt évi tapasztalatait értékelték és az új feladatokat je- lölték meg a TIT járási szervezetének értekezletén, teg- nap délután. A nagyköz- ségi és községi TIT-szervezetek, valamint csoportok titkárai a Kárász utcai klubban tartot- ták a megbeszélést, amelyen Reményik István, a szervezet alemnőke ismertette a járási partbizottságnak az ismeret- terjesztő munka javításáról hozott határozatait, Fodor Ist- ván, a járási szervezet titkára pedig beszámolt a tartalmi és szervezeti kérdésekről.

Az ismeretterjesztés tartal- mi és formai fejlődésének jelentős állomása volt az elmúlt év. Sikeresen megvalósí- tani a községekben, hogy a TIT-szervezetek és a csoportok a helyi közművelődési program végrehajtásában fontos támaszai voltak más művelődési intézményeknek és szervezeteknek: elsősorban az újfajta, tanfolyam- rendszerű előadásorozatok révén, a megvalósított igények alapján megvalósított tém- mákkal. Örövendetesen javult a járási fizikai dolgozók körében az ismeretterjesztés minősége, tartalma és szerve- zettsége. Tavaly összesen 2275 rendezvényt tartottak a járásban amelyek 72 ezer 840-an látogattak. A korábbi évekhez képest jelentősen megnőtt az előadások száma, mindazonáltal indokolt, hogy a Kőbék háza. Forráskúton, Zsombón, Ópusztaszeren és Bakson a továbbiakban még több ismeretszerző alkalom- hoz jusson a lakosság. Leg- több előadás és sorozat a társadalomtudományok témáiról hangzott el, de az egészségügyi kultúra fejlesztését, az esztétikai nevelést és ízlésformálást, a nyelvi

kultúra ápolását a kellenél- kevesebb rendezvény szolgálta. A külterületeken, tan- nyákon végzett ismeret- terjesztő munkát nehezíti, hogy a bázisai számos tanyai iskola megszűntetésével felszámol- dottak. A szervezet ezekben a körzetekben téveszmajorok, üzemegységek, más gazdasá- gi központok megfelelő hely- lyiségeit szeretné igénybe venni, javítva egyúttal a munkahelyi ismeretterjesztés színvonalát is.

A szervezeti változások szintén a jobb munkát szolgál- ták: 5 önálló TIT-szerve- zet és húsz csoport működik a járásban, az előbbieket há- romtagú választott testület

tel és megbízott titkárral, az utóbbiak csoportvezetőkkel, akik könnyen tudnak kap- csolatokat tartani a helyi ta- nácsok, gazdaságok, intézmé- nyek irányítóival. A helyi szervezetek TIT-klubokat is működtetnek. Jelenleg ös- szesen 450 előadó dolgozik a járás községeiben.

Az ismeretterjesztés jövő- beni feladatai között első helyre sorolták az értekezle- ten a tanfolyam jellegű elő- adásorozatokat továbbfejlesz- tését, elsősorban az iparban, a mezőgazdaságban, a szállítá- sban és a kereskedelemben dolgozók között. Nagyobb gondot fordítanak ezután a természetudományos ismeret- terjesztésre, valamint az életmód kérdéseivel kap- csolatos tematikák kiválasztá- sára. Jobb szervezéssel arra törekednek, hogy a hallgatók között több legyen a fiatal.

Az értekezlet résztvevői megvitatták a beszámolót, és — kiegészítésekkel — elfo- gadták.

Pátzay Pál kitüntetése

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa Pátzay Pál kétszeres Kossuth-díjas szob- rászművésznak, a Magyar Népköztársaság kiváló mű- vésznének művészi alkotó te- vékenysége elismerésül, 80. születésnapja alkalmából a Magyar Népköztársaság ba- bérkoszorúval ékesített Zász-

lőrendje kitüntetést adomá- nyozta.

A kitüntetést Losonci Pál, az Elnöki Tanács elnöke ad- ta át. Jelen volt dr. Korn- desz Mihály, az MSZMP Központi Bizottsága osztály- vezetője, Pozsgay Imre kul- turális miniszter és dr. Or- tutay Gyula, az Elnöki Ta- nács tagja.